

Motion till årsmöte, Torna Hällestads byalag, 22 mars 2026

Installation av hjärtstartare centralt i byn med dygnet-runt-tillgänglighet

Bakgrund

I dag finns hjärtstartare i lanthandeln och i skolan, men båda är endast tillgängliga under respektive verksamhets öppettider. De hjärtstartare som är tillgängliga dygnet runt i närheten av byn finns på Tornavallen och på Borelunds gård. Båda ligger en bra bit utanför bykärnan och innebär en tidsfördröjning vid ett hjärtstopp.

Vid plötsligt hjärtstopp är tiden avgörande. Enligt Hjärt-Lungfonden minskar chansen att överleva med ungefär 10 procent för varje minut utan insats. I de fall som en hjärtstartare används inom tre minuter har personen 70–80 procents chans att överleva. HLR-rådet rekommenderar därför att hjärtstartare placeras så att de är tillgängliga dygnet runt i eller nära bostadsområden, eftersom de flesta hjärtstopp sker i hemmet. Endast en tredjedel av Sveriges hjärtstartare som är registrerade i hjärtstartarregistret är tillgängliga dygnet runt, eftersom många är inlåsta i lokaler som stänger på kvällar och helger.

Under de senaste åren har antalet hjärtstartare i Sverige ökat kraftigt, och många föreningar och fastighetsägare har installerat hjärtstartare i uppvärmda utomhusskåp som är tillgängliga dygnet runt. Detta har blivit vanlig nationell praxis, och flera bidragsgivare, bland annat Hjärt-Lungfonden, har haft utlysningar där dygnet-runt-tillgänglighet varit ett krav. Det visar att en centralt placerad hjärtstartare utomhus är både genomförbart och förenligt med dagens rekommendationer. Om stöldrisk är en oroande faktor finns det dels hjärtstartarförsäkringar, dels är de flesta utomhusskåp försedda med larm.

I byn finns två centrala fastigheter som skulle kunna vara lämpliga platser: fastigheten vid torget där lanthandeln är belägen (Sandvägen 4, mest centralt), samt Tolvan (Byvägen 31). Torna Hällestads fastighets AB, Torna Hällestads lanthandel samt Tolvan kan alla bidra till en lösning, men ingen av dem har ett formellt ansvar att driva frågan. Det är därför rimligt att byalaget tar en samordnande roll.

Förslag

Byalaget bör ta initiativ till att, tillsammans med Torna Hällestads fastighets AB, lanthandeln och Tolvan, utreda möjlig placering av en hjärtstartare centralt i byn som är tillgänglig dygnet runt i ett uppvärmt utomhusskåp.

Byalaget bör även utreda finansieringsmöjligheter, exempelvis kommunala bidrag, föreningsstöd, insamling i byn, sponsring från lokala företag eller framtida bidragsutlysningar från Hjärt-Lungfonden eller andra organisationer.

Yrkande

Jag yrkar att årsmötet beslutar att:

Byalaget ska ta initiativ till att, i dialog med Torna Hällestads fastighets AB, lanthandeln och Tolvan, utreda och verka för installation av en hjärtstartare som är tillgänglig dygnet runt centralt i byn i ett uppvärmt utomhusskåp.

Datum och underskrift

Torna Hällestad, 1 mars 2026

Anna-Karin Robertson

Mejerskans väg 21, Torna Hällestad

Källhänvisningar

www.hjart-lungfonden.se/sjukdomar/hjartsjukdomar/plotsligt-hjartstopp/hogsta-overlevnaden-efter-hjartstopp-nagonsin

www.hlr.nu/radda-liv-oka-tillgangen-till-hjartstartare

www.hjartstartareisverige.se

<https://www.hjartstartarspecialisten.se/hjartstartare/forsakring-hjartstartare>

<https://worksafesverige.se/hjartstartare/paket/utomhus/>